

Abstrakt

Tato práce se zaměřuje na téma středověké krajiny – jejího poznávání a poznávání jejího vývoje. Zájmovým územím je krajina dolní Doubravy a Klejnárky východně od Kutné Hory. Práce je založena na analýze historických, archeologických a geografických dat a na terénním výzkumu a datování vybrané historické krajinné struktury přírodního i umělého původu). Pro tento výzkum byla vybrána hráz Svatoanenského rybníka (k. ú. Nové Dvory u Kutné Hory).

Bylo provedeno pět kopaných sond na rozhraní hráze a podložních aluviálních sedimentů. Odkryté profily byly popsány a analyzovány. Byly odebrány vzorky pro tyto analýzy: radiokarbonové datování, opticky stimulovaná luminiscence a obsah těžkých kovů.

Vznik rybníka je historicky datován do období mezi lety 1501 – 1552. Hráz byla archeologicky datována *post quem* 15. století (pomocí nalezených keramických a skleněných střepů). V podložním aluviu byl nalezen pouze jeden vzorek vhodný pro radiokarbonové AMS datování. Výsledek analýzy je 2070 +/- 30 BP, ale stratigraficky je zřejmé, že dotčený sediment je středověkého stáří. Tento rozdíl je vysvětlitelný resedimentací analyzovaného vzorku. Analýzy opticky stimulovanou luminiscencí zatím nejsou dokončeny. Nejzajímavější výsledky přinesly analýzy vývoje obsahu těžkých kovů v sedimentech podložního aluvia. Křivka tohoto vývoje byla porovnána s historickými záznamy o míře těžby Ag a Cu v Kutné Hoře. Na základě tohoto srovnání bylo datováno stratigrafické rozhraní mezi hrází a podložními aluviálními sedimenty, tedy vznik hráze. Rozhraní bylo datováno mezi roky 1500 a 1550.

Datování vzniku hráze třemi metodami (archeologicky, historicky a pomocí obsahu těžkých kovů) si vzájemně odpovídají.

Výsledek práce prokazuje využitelnost metod při studiu historické krajiny datováním jejích struktur.